Dosarul nr.4r-2262/23 Judecătoria Ungheni
4-23045820-02-4r-14062023 Judecător Petru Triboi

D E C I Z I E
(d i s p o z i t i v)

18 septembrie 2023 mun. Chişinău
Colegiul Penal al Curţii de Apel Chișinău
Având în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei, judecător: Alexandru Gafton
Judecători: Igor Chiroșca și Mihail Diaconu
Cu participarea
Avocatului Tudor Țurcanu
Victimei Ivan Bordei

examinând în şedinţă de judecată publică, în ordine de recurs, recursurile declarate de către agentul constatator din cadrul IP Ungheni, Dumitru Nagherneac și victima Bordei Ivan împotriva hotărârii Judecătoriei Ungheni din 15.05.2023, în cauza contravențională în privința cet. Codreanu Zinaida, intentată în temeiul art.335 Cod contravențional.

În conformitate cu prevederile art. 473 alin. (1) pct. 1) lit. c), 474 Cod Contravențional, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău, -

D E C I D E:

Se resping ca nefondate recursurile declarate de către agentul constatator din cadrul IP Ungheni, Dumitru Nagherneac și victima Bordei Ivan.

Se menține fără modificări hotărârea Judecătoriei Ungheni din 15.05.2023, prin care a fost încetat procesul contravențional de învinuire a cet. Codreanu Zinaida în comiterea faptei contravenționale prevăzute la art. 335 Cod contravențional, pe motiv că nu există faptul contravenției.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei, judecător: Alexandru Gafton

Judecători: Igor Chiroșca

Mihail Diaconu

Dosarul nr.4r-2262/23 Judecătoria Ungheni
4-23045820-02-4r-14062023 Judecător Petru Triboi

D E C I Z I E

18 septembrie 2023 mun. Chișinău
Colegiul Penal al Curţii de Apel Chișinău
Având în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei, judecător: Alexandru Gafton
Judecători: Igor Chiroșca și Mihail Diaconu
Cu participarea
Avocatului Tudor Țurcanu
Victimei Ivan Bordei

examinând în şedinţă de judecată publică, în ordine de recurs, recursurile declarate de către agentul constatator din cadrul IP Ungheni, Dumitru Nagherneac și victima Bordei Ivan împotriva hotărârii Judecătoriei Ungheni din 15.05.2023, în cauza contravențională în privința cet. Codreanu Zinaida, intentată în temeiul art.335 Cod contravențional.

Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău,-

C O N S T A T Ă:

La data de 28.03.2023, în instanța de judecată a parvenit cauza contravențională în privința lui Codreanu Zinaida, învinuită de comiterea contravenției prevăzute de art.335 Cod contravențional al RM.

Potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI 0582091 din 27.03.2023, încheiat de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Ungheni, Codreanu Zinaida se învinuiește în săvârșirea contravenției prevăzute de art. 335 Cod contravențional, adică „Samavolnicia", individualizată prin faptul că, cet. Codreanu Zinaida la 18.03.2023, ora 10:00, fiind în gospodăria cet. Bordei Ivan a pus în pământ cartofi pe pământ ce aparține cet. Bordei Ivan.

Prin hotărârea Judecătoriei Ungheni din 15.05.2023, fost încetat procesul contravențional de învinuire a cet. Codreanu Zinaida în comiterea faptei contravenționale prevăzute la art. 335 Cod contravențional, pe motiv că nu există faptul contravenției.

Împotriva hotărârii Judecătoriei Ungheni din 15.05.2023 recurs a declarat agentul constatator din cadrul IP Ungheni, Dumitru Nagherneac, prin care solicită remiterea cauzei la rejudecare.

În motivarea recursului a menționat faptul că conform planului terenului ce aparține cu drept de proprietate cet. Bordei Ivan cu nr. cadastral ***** și conform procesului verbal de cercetare la fața locului care a fost întocmit cultura de cartofi este plantată anume pe terenul ce îi aparține cet.Bordei Ion, cele expuse mai sus au fost confirmate în instanța de judecată de către specialistul în reglementări funciare a primăriei sat. *****.

Menționează că instanța de judecată neobiectiv a interpretat sintagma "locul" unde s-a comis contravenția deoarece din materialele de constatare acumulate și anexate la procesul cu privire la contravenție este clar specificat că locul comiterii contravenției este gospodăria cet. Bordei Ivan din satului *****.

Indică, că încetarea procesului contravențional vine în contradicție cu probatoriul anexat la procesul verbal cu privire la contravenție și declarațiile cet.Codreanu Zinaida.

Nefiind de acord cu hotărârea nominalizată, victima Bordei Ivan a declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârii și remiterea cauzei la rejudecare.

În motivarea recursului s-a indicat că, sunt acumulate suficiente probe pentru tragerea la răspundere contravențională a cet. Codreanu Zinaida, probe care nu au fost luate în considerație de către instanța de judecată.

Menționează că agentul constatator întemeiat a stabilit vinovăția cet. Codreanu Zinaida în comiterea contravenției de samavolnicie. Terenul aferent gospodăriei este proprietatea sa privată. Prin încetarea procesului contravențional, instanța a subminat valoarea unor drepturi fundamentale, prin diferite acte normative ori contracte.

Agentul constatator și contravenientul, fiind legal citați, nu s-au prezentat și nu au comunicat motivele neprezentării, instanța de recurs a dispus examinarea cauzei în lipsa acestora, în temeiul prevederilor art.472 alin.3 Cod Contravențional.

Avocatul Tudor Țurcanu și victima Bordei Ivan au susținut argumentele recursurilor declarate și au solicitat admiterea lor.

Examinând materialele cauzei contravenţionale în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul penal constată că recursul urmează a fi respins ca nefondat, cu menținerea hotărârii contestate, din următoarele considerente.

Conform prevederilor art.473 alin. (1) pct.1) lit. c) din Codul contravențional, după examinarea recursului, instanța de recurs respinge recursul și menține hotărârea atacată, dacă acesta este nefondat.

Instanța de recurs relevă că, domeniul contravențional a fost asimilat „acuzațiilor în materie penală", în înțelesul european autonom al art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Analizând situația de fapt a cauzelor *Ziliberberg contra Moldovei, hotărâre din 01.02.2005, §35 și Anghel contra României, hotărâre din 04.10.2007, §52*, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că în aceste spețe predomină elementele care sugerează că a fost vorba de acuzații penale. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice materiei penale, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de art.6 §2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

În fapt, reieșind din materialele cauzei se reține că, la data de 28.03.2023, în instanța de judecată a parvenit cauza contravențională în privința lui Codreanu Zinaida, învinuită de comiterea contravenției prevăzute de art.335 Cod contravențional al RM.

Potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI 0582091 din 27.03.2023, încheiat de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Ungheni, Codreanu Zinaida se învinuiește în săvârșirea contravenției prevăzute de art. 335 Cod contravențional, adică „Samavolnicia", individualizată prin faptul că, cet. Codreanu Zinaida la 18.03.2023, ora 10:00, fiind în gospodăria cet. Bordei Ivan a pus în pământ cartofi pe pământ ce aparține cet. Bordei Ivan.

Prin hotărârea Judecătoriei Ungheni din 15.05.2023, fost încetat procesul contravențional de învinuire a cet. Codreanu Zinaida în comiterea faptei contravenționale prevăzute la art. 335 Cod contravențional, pe motiv că nu există faptul contravenției.

Acțiunile cet. Codreanu Zinaida au fost calificate în baza art. 335 Cod contravențional, după indicii calificativi - samavolnicia, adică exercitarea în mod arbitrar a unui drept efectiv sau presupus prin încălcarea ordinii stabilite de legislație, dacă fapta nu constituie infracțiune.

Așadar, Colegiul penal menționează că, potrivit legislației contravenționale și a doctrinei de specialitate, contravenția de samavolnicie, reținută în sarcina făptuitorului, se exprimă prin următorii indici calificativi: exercitarea în mod arbitrar a unui drept efectiv sau presupus prin încălcarea ordinii stabilite de legislație, dacă fapta nu constituie infracțiune.

- obiectul juridic special îl constituie relațiile sociale cu privire la exercitarea drepturilor subiective în strictă conformitate cu legea, fiind asigurată respectarea intereselor publice, precum și a drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice; victima a acestei contravenții fiind persoana fizică sau juridică ale căror drepturi și interese ocrotite de lege au suferit daune;

- latura obiectivă a contravenției judecate include următoarele trei semne: 1) fapta prejudiciabilă exprimată în acțiunea de exercitare în mod arbitrar a unui drept efectiv sau presupus prin încălcarea ordinii stabilite de legislație; 2) urmărire prejudiciabile, dacă fapta nu constituie o infracțiune; 3) legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă și urmărire prejudiciabile. Din cele menționate reiese că acțiunea prejudiciabilă trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții: a) să se exprime în acțiunea de exercitare a unui drept efectiv sau presupus; b) acest drept efectiv sau presupus să fie exercitat în mod arbitrar prin încălcarea ordinii stabilite de legislație;

- latura subiectivă a contravenției se caracterizează prin intenție directă sau indirectă;

- subiectul infracțiunii îl constituie, persoana fizică responsabilă care la momentul săvârșirii contravenției avea vârsta de 18 ani.

Raportând cele invocate supra, în raport cu materialul probator administrat în cauză, Colegiul penal, constată că, instanța de fond întemeiat a concluzionat faptul că la examinarea cauzei contravenționale în privința cet. Codreanu Zinaida, agentul constatator nu a acordat o deplină eficiență prevederilor articolului 440 alin. 1 Cod contravențional, astfel încât activitatea desfășurată de acesta în partea ce vizează colectarea şi administrarea probelor, a fost una insuficientă și superficială or, în speță s-a constatat cu certitudine cazul că contravenția imputată făptuitoarei – nu există.

Colegiul relevă că, agentul constatator la examinarea cauzei nu a clarificat împrejurările cauzei obiectiv și a dispus adoptarea unei decizii de sancționare a cet. Codreanu Zinaida, în lipsa probelor pertinente și concludente, nefiind stabilit cert faptul că în acțiunile făptuitorului, sunt prezente elementele contravenției prevăzute de art. 335 Cod contravențional.

Colegiul penal reconfirmă poziția instanței de fond, precum că, concluziile agentului constatator aferent vinovăției cet. Codreanu Zinaida în comiterea încălcării prevederilor art. 335 Cod contravențional, sunt nefondate, iar acuzarea formulată de agentul constatator nu se întemeiază pe careva probe certe și concludente, la materialele procesului contravențional nu au fost anexate probe materiale care ar

confirma fapta incriminată de agentul constatator contravenientului, ceea ce echivalează cu neîndeplinirea obligației pozitive a agentului constatator de demonstrare a vinovăției contravenientei, or, simpla indicare a faptelor date în procesul verbal cu privire la contravenție, nu poate fi temei de recunoașterea vinovăției și sancționarea persoanei.

În această ordine de idei, Colegiul penal subliniază că, deși procesul-verbal cu privire la contravenție este un act administrativ care emană de la o autoritate publică dotată cu competența de a constata și de a sancționa faptele contravenționale și se bucură de prezumția de legalitate, de autenticitate și de veridicitate, sancționarea contravențională a persoanei trebuie să fie susținută prin probe substanțiale, din care ar rezulta componența de contravenție.

Prin urmare, instanța întemeiat a stabilit faptul că de către agentul constatator n-a fost invocată nici o probă plauzibilă, pe care-şi întemeiază concluziile.

Așadar, instanța de judecată elucidează că, procesul-verbal de constatare și sancționare, nu poate face dovada deplină, prin el însuși, a existenței faptei, a autorului acesteia și a vinovăției, acest proces-verbal, fiind doar actul prin care o persoană este acuzată de săvârșirea contravenției. Or, este esențial faptul că, prezumția de veridicitate a faptelor constatate de agentul constatator și consemnate în procesul-verbal nu are caracter absolut, mai ales în cazul în care din probele administrate de „acuzare" instanța nu poate fi convinsă de vinovăția „acuzatului", dincolo de îndoiala rezonabilă.

În conformitate cu jurisprudența relevantă a Curții Europene a Drepturilor Omului, instanțele de judecată sunt obligate să demonstreze vinovăția acuzatului prin adoptarea unor soluții motivate. Lipsa motivelor reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil, în cazul în care instanțele judecătorești naționale se abțin de a da un răspuns special și explicit la cele mai importante întrebări, fără a-i oferi părții care le-a formulat posibilitatea de a ști dacă o anumită susținere a fost neglijată sau respinsă, acest fapt va fi considerat o încălcare a dreptului la un proces echitabil *(Ruiz Torija contra Spaniei, 09.12.1994, §29; Papon contra Franței (nr.2), dec., 15.12.2001; Boldea contra României, 15.02.2007, §30)*.

Astfel că, instanța de recurs explică faptul că, agentul constatator are rolul de a administra probe în ordinea prevăzută de lege, necesare în vederea verificării legalității și temeiniciei procesului-verbal. Prin urmare, simpla constatare *ex propriis sensibus* a agentului constatator nu este suficientă pentru ca instanța să stabilească vinovăția unei persoane pe numele căreia s-a întocmit un proces-verbal contravențional. Respectiv, atât timp cât asupra faptelor descrise în conținutul actului sunt neconfirmate prin alte mijloace de probă, în sensul dat pot plana o serie de dubii, fiind aplicabil principiu de drept *in dubio pro reo*.

Se apreciază că instanța de fond a dat o apreciere corectă probelor, a ținut cont de cerințele art.457-458 Cod contravențional, care prevăd examinarea cauzei

contravenționale sub toate aspectele, complet și obiectiv, clarificând circumstanțele ce au importanță pentru soluționarea justă a cauzei.

Deci, judecarea cauzei contravenționale în instanță s-a desfășurat cu respectarea prevederilor normelor contravenționale ce reglementează procedura respectivă, hotărârea cuprinzând circumstanțele constatate, norma contravențională în baza căreia este adoptată soluția, astfel fiind dată în conformitate cu prevederile articolului 462 Cod contravențional.

Nici un motiv din cele indicate în dispoziția normei cuprinse la art.467-468 Cod contravențional nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept și care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate.

Autorul își întemeiază recursul în baza art.466 Cod Contravențional, care prevede că hotărârile pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de fond în cazurile indicate la lit. a)-l).

Din lecturarea textului hotărârii adoptate și pronunțate asupra contestației făptuitorului pe faptul comiterii contravenției prevăzute de art. 335 Cod contravențional, nu se reliefează împrejurarea că prima instanță a adus atingere art.6 CEDO, prin prisma motivării hotărârii judecătorești, or hotărârea cuprinde, circumstanțele constatate, probele pe care se întemeiază concluzia, norma contravențională în baza căreia este adoptată soluția, fiind dată în conformitate cu prevederile articolului 462 Cod contravențional.

Cercetând argumentele recurentului, se constată că se invocă doar afirmațiile că, conform materialelor acumulate și informației parvenite s-a stabilit cu certitudine că cet. Codreanu Zinaida a încălcat prevederile art. 335 Cod contravențional și că sunt acumulate destule probe pentru a fi tras la răspundere contravențională, probe ce nu au fost luate în considerație de către instanța de judecată.

În concluzie, Colegiul penal notează că, instanța de judecată întemeiat a stabilit faptul că în prezentul proces contravențional, agentul constatator a avut o activitate insuficientă în partea ce vizează stabilirea existenței faptei contravenționale și dacă acțiunile făptuitoarei întrunesc elementele contravenției de samavolnicie.

Deci, recursul agentului constatator nu este argumentat și Colegiul la examinarea acestuia invocă prevederile art.470 Cod contravențional, potrivit cărora instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute la art.466 Cod contravențional, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, prima instanță a dat o apreciere corectă probelor administrate și a adoptat o hotărâre întemeiată, iar cererea de recurs este neîntemeiată, Colegiul penal ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat și a menține hotărârea contestată fără modificări.

Conducându-se de prevederile art.473 alin.(1) pct.1) lit. c), 474 Cod contravențional, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău, -

D E C I D E:

Se resping ca nefondate recursurile declarate de către agentul constatator din cadrul IP Ungheni, Dumitru Nagherneac și victima Bordei Ivan.

Se menține fără modificări hotărârea Judecătoriei Ungheni din 15.05.2023, prin care a fost încetat procesul contravențional de învinuire a cet. Codreanu Zinaida în comiterea faptei contravenționale prevăzute la art. 335 Cod contravențional, pe motiv că nu există faptul contravenției.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei, judecător: Alexandru Gafton

Judecători: Igor Chiroșca

Mihail Diaconu